

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	BDO benchmark gemeenten 2022
Portefeuillehouder	-	R.W.J. van Leeuwen
Eenheid	-	Concerncontrol
Contactpersoon	-	Mark van der Linde
Contactgegevens	-	m.vanderlinde@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van	15 februari 2022
Behandeling in raadsvergadering van	28 februari 2022

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van:

De uitkomst van de Benchmark Nederlandse gemeenten van BDO, waarin de financiële positie van alle Nederlandse gemeenten over 2020 is onderzocht en Dalfsen op plek 4 is geëindigd in haar categorie.

Toelichting:

De categorie gemeenten met 25.000-50.000 inwoners telt 140 gemeenten, met in totaal 4.961.708 inwoners (28% van de totale Nederlandse bevolking). Gemiddeld score in deze categorie is een 8,1. Dat is gelijk aan het landelijk gemiddelde. De best scorende gemeente in deze categorie is Epe met een 10. Dalfsen laat drie jaren op rij een stijgende lijn zien en scoort ook een 10!

De structurele begrotingsruimte is van negatief naar licht positief (1%) omgebogen. Dit toont aan dat de ingrepen in de begroting, in de achter ons liggende jaren, effect hebben gesorteerd.

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de verschillende kengetallen van Dalfsen zien:

	voorwaarde		2018	2019	2020
	weging	max. score			
ranking			53	17	4
cijfer			8	9	10
solvabiliteit	40	>50	54	53	51
netto gecorrigeerde schuldquote	30	<90	23	16	16
grond exploitatie	15	<20	36	19	16
structurele exploitatieruimte	10	>0	-3,2%	-6,4%	1,0%
belastingcapaciteit	5	<95	83%	87%	90%

De kengetallen van Dalfsen vallen voor het boekjaar 2020 allen in de categorie 'minst risicovol' dit levert de maximale score op. Ten opzichte van voorgaande jaren zorgt de verbeterde beoordeling op grondexploitatie en de structurele exploitatieruime voor de hogere beoordeling. De stijging in de ranking is, naast de verbeterde beoordeling van de eigen gemeente, ook afhankelijk van de beoordeling van de andere gemeenten in de groep.

De ratio's nader verklaard:

- Solvabiliteit: Deze wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de totale bezittingen van de gemeente. Hoe hoger de solvabiliteit, des te groter de buffer die gemeenten hebben om tegenvallers op te vangen. Solvabiliteit is een belangrijke graadmeter voor de financiële gezondheid van gemeenten.
- Netto gecorrigeerde schuldquote: De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de totale baten. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is veelal

gunstig. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief (gecorrigeerd) als exclusief de doorgeleende gelden.

- Grond exploitatie: De grondexploitatie ratio geeft aan hoe groot de waarde van de grond is ten opzichte van de baten. Hoe minder grond een gemeente verkoopt, hoe hoger de grondpositie en hoe hoger de boekwaarde. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar.
- Structurele exploitatieruimte: Met dit percentage wordt uitgedrukt of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiermee wordt beoordeeld welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.
- Belastingcapaciteit: Dit kengetal geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Als dit kengetal laag is, betekent het dat een gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven.

Omliggende gemeenten:

Onze buurgemeenten scoren de cijfers die hieronder in de tabel zijn opgenomen.

	categorie	Cijfer	Ranking
Ommen	<25	8	73
Staphorst	<25	10	2
Dalfsen	25-50	10	4
Raalte	25-50	9	44
Hardenberg	50-100	8	22
Zwolle	>100	8	15

Landelijke conclusie:

Hoewel het resultaat van alle gemeenten met 4,6 miljard euro in 2020 positief was, sloot nog steeds ruim één op de drie (125 gemeenten) af met een tekort. De onderlinge verschillen tussen de 355 gemeenten zijn enorm. Het positieve resultaat was vooral het gevolg van incidentele voordelen. BDO stelt dat een verdere verschraling van gemeentelijke voorzieningen nog steeds op de loer ligt, terwijl de uitdagingen veel groter worden. De 355 gemeenten verwachten dit jaar gezamenlijk een tekort van één miljard euro.'

Toekomst:

Om ook volgend jaar weer goed te scoren en wellicht in de top drie te eindigen is het van belang om de solvabiliteit op peil te houden. We naderen hier de ondergrens van de minst risicovolle categorie. Van het grondexploitatiekengetal hebben we gezien dat die in een periode van drie jaren kan halveren. De structurele exploitatieruimte is weliswaar gestegen naar net boven de 0-grens (1%) maar behoeft blijvend aandacht.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de waarnemend gemeentesecretaris
H.J. van der Woude